

18.06 – Bahar 2005- Problem Seti 4

MATLAB Problemleri:

Aşağıdaki 6 x 6 matrislerini oluşturun:

- $K = \text{toeplitz}([2, -1, \text{zeros}(1, 4)])$
 - $T = K ; T(1, 1) = 1$
 - $C = \text{toeplitz}([2, -1, \text{zeros}(1, 3), -1])$
1. C tekil dir. Nedenini açıklayınız? Eğer A 6 köşeli ve 6 kenarlı (altıgen) bir döngünün incidence (komşuluk) matrisi (bölüm 8.2) ise, MATLAB veya el ile $C = A^T A$ olduğunu gösteriniz.
 2. T matrisi $\text{inv}(T)$ basit ters'ine sahiptir. T n'ye n'lik olduğunda, T^{-1} in i, j inci pozisyonununki elemanı için bir formül bulun.
 3. $T - K$ matrisi kesinlikle rankı 1 olan bir matristir. $T^{-1} - K^{-1}$ (6 x 6) yı hesaplayın ve bunu $u v^T$ şeklinde rankı 1 formunda ifade ediniz. Bu problem bölüm 2.5 deki alıştırmaya 43 ün önemli bir örneğidir.

Çözüm:

$$\text{MATLAB'ı kullanarak } K = \begin{pmatrix} 2 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -1 & 2 & -1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 2 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 2 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & 2 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -1 & 2 \end{pmatrix}, T = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -1 & 2 & -1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 2 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 2 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & 2 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -1 & 2 \end{pmatrix} \text{ ve}$$

$$C = \begin{pmatrix} 2 & -1 & 0 & 0 & 0 & -1 \\ -1 & 2 & -1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 2 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 2 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & 2 & -1 \\ -1 & 0 & 0 & 0 & -1 & 2 \end{pmatrix} \text{ olarak elde ettik.}$$

1. C matrisi tekil dir çünkü C'nin sütunlarının toplamı 0 vektördür. $C = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$.

Altıgen'in komşuluk matrisi ise $A = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -1 \\ -1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$ matrisidir. Basit

bir hesaplama ile $C = A^T A$ olduğu gösterilir.

2. MATLAB'ı kullanarak $inv(T) = \begin{bmatrix} 6 & 5 & 4 & 3 & 2 & 1 \\ 5 & 5 & 4 & 3 & 2 & 1 \\ 4 & 4 & 4 & 3 & 2 & 1 \\ 3 & 3 & 3 & 3 & 2 & 1 \\ 2 & 2 & 2 & 2 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$ elde ettik ve tahmin

edebileceğiniz gibi $n \times n$ lik T^{-1} matrisinin (i, j) -inci elemanını için formül

$$(T^{-1})_{ij} = n + 1 - \max\{i, j\}$$

olur. Bunun gerçekten T nin tersi olduğunu görmek için, $T T^{-1}$ ü hesaplayalım.

$1 < j < n$ için, bu çarpımın j-inci sütunu $2 \begin{pmatrix} j \\ \vdots \\ j \\ j-1 \\ j-2 \\ \vdots \\ 1 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} j+1 \\ \vdots \\ j \\ j-1 \\ j-2 \\ \vdots \\ 1 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} j-1 \\ \vdots \\ j-1 \\ j-1 \\ j-2 \\ \vdots \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ \vdots \\ 0 \\ 1 \\ 0 \\ \vdots \\ 0 \end{pmatrix}$ olur,

burada 1 j-inci satır dadır. Bu çarpımın birinci sütunu $2 \begin{pmatrix} n \\ n-1 \\ n-2 \\ \vdots \\ 1 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} n-1 \\ n-1 \\ n-2 \\ \vdots \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ \vdots \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$ olup

son sütunu ise $2 \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ \vdots \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \\ \vdots \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ \vdots \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$ olur. Böylece yukarıdaki tahminimizin doğru

olduğu açıktır.

3. Bölüm 2.5 deki 43. problemin ikinci kısmında $M = K$ ve $A = T$ kullanarak, ve

$$K = T - \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} (-1 \ 0 \ 0 \ 0 \ 0 \ 0) \text{ olduğu gerçeğinden,}$$

$$K = T^{-1} + (1 - (-1 \ 0 \ 0 \ 0 \ 0 \ 0)T^{-1})^{-1} T^{-1} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} (-1 \ 0 \ 0 \ 0 \ 0 \ 0)T^{-1} =$$

$$= T^{-1} + (1 - (-1 \ 0 \ 0 \ 0 \ 0 \ 0) \begin{pmatrix} 6 \\ 5 \\ 4 \\ 3 \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix})^{-1} \begin{pmatrix} 6 \\ 5 \\ 4 \\ 3 \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix} (-1 \ 0 \ 0 \ 0 \ 0 \ 0)T^{-1} =$$

$$= T^{-1} + \frac{1}{7} \begin{pmatrix} 6 \\ 5 \\ 4 \\ 3 \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix} (-1 \ 0 \ 0 \ 0 \ 0 \ 0)T^{-1} = T^{-1} - \frac{1}{7} \begin{pmatrix} 6 \\ 5 \\ 4 \\ 3 \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix} (6 \ 5 \ 4 \ 3 \ 2 \ 1) \text{ olur, ve}$$

böylece $T^{-1} - K^{-1} = \frac{1}{7} \begin{pmatrix} 6 \\ 5 \\ 4 \\ 3 \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix} (6 \ 5 \ 4 \ 3 \ 2 \ 1)$ elde edriz.

